

ג' מר חשון ה'תש"פ 1.11.19

מגזין מס' 550

ערב שבת פרשת נח

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

חיים כסנאן

הזזה עצמית...

תורת החסידות תובעת מלומדיה להכניס עצמם למגמת שיפור, בפרט בהנהגתם בפועל; ובאופן שיחזיק מעמד מול (וכנגד) כל סוגי מצבי הרוח... וכמאמר "אני אעשה את שלי, וה' יעשה הטוב בעיניו".

אולם ראשית יש להתגבר על ה'פחד מהפחד' - מקור כל תחלואיו של ה'מפסיד מראש'. כי הכרת ערך-עצמי נמוך הוא הגורם העיקרי המפרנס, מחזק ומנציח את רפיסת השקיעה בהרגלים שיש להשתחרר מהם (גם כאלה ה'זועקים' לתיקון)...

אמנם לשם כך, על האדם להכיר בכלל הקיומי התובע ממנו לגייס מעט אומץ! פשוט, להחליט כי אינני 'עשוי מסוכר'... ומכיון שאין על מי להסתמך ואין אצל מי להתפנק, הרי מוכרחים להעיז... מחוייב אני ל'היזי עצמי' כנגד רצונותיי הטבעיים... בכיוון יציאה מנטיית התבוסתנית.

ותנאי בסיסי (שאי אפשר בלתו) להצליח בכך, היא 'ידיעת האדם את מקומו'! עלי להוריד את רף צפיותיי (שלי מעצמי) לגובה ריאלי: אין מוטלת עלי היום אלא ההשתדלות 'להיות מעט יותר טוב - ממני אתמול'.

ומדגישה תורת החסידות כי מכיון שעבודת האדם לקונו אינה איזה פרוייקט חד פעמי כי אם דרך-חיים! לכן כל ימי חיו, עליו לחזור ולהזכיר לעצמו, חזור והזכר: אכן, אינני אלא בריה 'לא מושלמת' הצועדת בכיוון טוב.....

לוח שיסורים

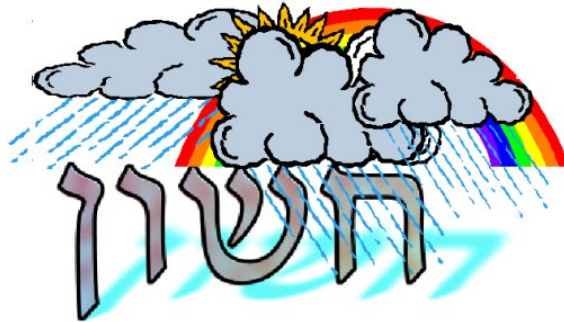
"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

הכניסה לישוב חמד בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, בכניסה למושב נוסעים ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר. התכנסות כיבוד ושתייה קלה מ-20:45. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

בהגיע חודש חשוון, כאשר מתחילים ימי המעשה של כל השנה - מעשה דייקא (דוקא), שהוא הכח היותר תחתון במדרגה, והרי כל מה שלמטה יותר, הולך ופוחת ענין ההתכללות והולך וגובר הפירוד - צריכים בני ישראל לקחת עמם את ההתאחדות וההתכללות של חודש תשרי ולהמשיכה על כל השנה כולה. ובפשטות - שלא יהיה פירוד אצל בני ישראל בין איש לרעהו, ועל דרך זה אצל כל אחד ואחד מבני ישראל גופא - שלא יהיה פירוד בין נפשו האלוקית לנפשו הבהמית, ועד שפועלים ענין האחדות גם בארץ (מדברי הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו).

חודש חשוון הינו החודש השני בשנה למניין החודשים מתשרי, והשמיני למניין התורה מניסן. במקרא נקרא החודש בשם "החודש השמיני" או "ירח בול". מזלו של החודש הוא עקרב - "שבימים אלה צמא העולם לגשם כעקרב שהוא צמא למים". כיון שבחודש זה אין ימי שמחה ומועד ואף ארעו בו כמה צרות רעות ומרות לישראל, ניתוספה בשל כך תוספת לשמו - **מר חשוון**. טעם נוסף ועיקרי לשם זה, על שם מי הגשמים שהעולם מצפה וצמא להם בחודש זה.

"מר" משמעותו טיפת מים, ככתוב "הן גויים כמר מדלי" (ישעיהו מ').

בחודש חשוון, בתום שבע שנות עבודה, נשלימה בנייתו של בית המקדש הראשון על ידי שלמה המלך, ככתוב "ובשנה האחת עשרה בירח בול הוא החודש השמיני כלה הבית לכל דבריו ולכל משפטיו, ויבנהו שבע שנים...". עם בניית בית המקדש, רוכזה לראשונה עבודת ה' במקום אחד, ונוספה קדושה לקדושתה של ירושלים. עיר הקודש הפכה מאז למרכז הרוחני של ארץ ישראל שממנו יוצאת אורה לעולם כולו.

להלן הימים המיוחדים בחודש חשון, אודות חלקם נרחיב את הדיבור לכשיהיו סמוכים יותר:

ב' חשון – מיום זה והלאה אומרים 'תחנון' כרגיל.

ז' חשון – מבקשים על הגשמים – לקראת החורף הקרב אנו מזכירים בתפילת העמידה בקשה מאת ה' על הגשם. את הבקשה הראשונה לשנה גשומה, הנקראת אזכרת גשמים, התחלנו להזכיר כבר בחג שמחת תורה. אמנם כדי להקל שיבתם של עולי הרגל לביתם (אלו שעלו לירושלים בחג הסוכות ממקומות מרוחקים), נדחתה בקשת הגשמים בפועל ע"י חכמים לז' חשון, עד שאחרון עולי הרגל יגיע לביתו. בקשת הגשמים תיאמר בתפילות חודשי החורף עד חג הפסח (אזי נתחיל לבקש אודות ירידת הטל בחודשי הקיץ).

י"א חשון – יום פטירת רחל אמנו אשת יעקב שנפטרה בהיותם בדרכם לארץ ישראל ונקברה בבית לחם, ככתוב "ותמת רחל ותיקבר בדרך אפרתה, היא בית לחם...". בספר ירמיהו מסופר אודות תחינת רחל לה' המבקשת רחמים על בניה שעה שיעברו בסמוך לקברה, מובלים על ידי כובשי ארצם אל גלותם בבבל – "כה אמר ה', קול ברמה נשמע, נהי, בכי תמרורים, רחל מבכה על בניה, מאנה להינחם... מנעי קולך מבכי ועינייך מדמעה, כי יש שכר לפעולתך, נאום ה', **ושבו בנים לגבולם**".

כ' חשון – יום הולדת אדמו"ר מוהרש"ב, רבי שלום דובער (השישי בשושלת אדמו"רי חב"ד), בשנת תרכ"א.

ויעקב הלך לדרכו

היציאה מתקופת החגים המרוממת בחזרה אל טרדות החיים שבעבודת היום יום של השנה החדשה, מצריכה גיוס כוחות נפש מחודשים. מסיבה זו הכרזנו במוצאי שמחת תורה וכן במוצאי שבת בראשית בבתי הכנסת: "ויעקב הלך לדרכו".

הרבי מליובאוויטש מדגיש בכמה וכמה משיחותיו ואגרותיו, אשר כל אחד ואחד מישראל (שבכל דור ודור, בהיותו מבני בניו של יעקב אבינו, הרי בדרכו היחודית) הוא שליחו וממשיך דרכו של 'ישראל סבא'. ואם כן, כראוי לכל 'שליח' הראוי לשמו, עלינו להמשיך ולהתמקד כמיטב יכולתנו בעשיית מה ש'מונח' לפנינו מבלי לדאוג יתר על המידה. כי מלבד זאת שהדאגה (כשהיא מוגזמת) מקלקלת את ה'צינורות', הנה באמת, הרי כבר נוכחנו-ראינו אין ספור פעמים עד כמה מוקפים אנו במתנות שמים, כמו בניסי ניסים, לאחר השתדלות כנה מצידנו, נעשים כמאליהם כל עניני השליחות של כל אחד ואחת מאתנו בהשגחה פרטית גלויה ומוחשית לכל אורך הדרך!

ובנימה אישית, בפעם הבאה שנתראה, אנא, העלה חיוך... אפילו אם לפי שעה אינך יכול כעת לחייך באמת, אלא רק בקבלת עול... כי החיוך הוא מאור פנים, קרן אור מחממת – עדות אנושית ל'שמש (ה' – המביאה) מרפא בכנפיה'...

הסיפור השבועי

רובל בגשם

ראשו של הרבי נראה מבעד לפתח העגלה. הוא הושיט את ידו, הוציא מכיסו מטבע של רובל אחד והשליכו אל הבוץ בתנועה מהירה.

"הראיתם כזאת?!", קרא בחריפות. "הוא נגרר אחריי כל הדרך, ואינו נותן לי מנוחה! וכי מפני שפעם אחת נתן לי רובל, זכותו לתבוע ממני שאחלצנו מן הבוץ?!"

ואז פנה הרבי ישירות אל אותה ישות בלתי נראית וקרא: "הלוא חטאת. עליך לרצות את עונשך! אין בכוחי לסייע לך. הא לך הרובל שנתת לי, ומעתה והלאה אל תבוא אליי בדרישות!"

החסידים נותרו המומים ונפעמים. בדממה הביטו ברובל שהושלך אל האדמה הבוצית ואט אט שקע בתוכה. הם הבינו שמאחורי הבוץ וגשמי הזלעפות מסתתר סיפור מעולמות עליונים על נשמה חוטאת שנידונה לסבל. עתה היא מונעת את מעבר השיירה כדי לזכות בתיקון על ידי הצדיק.

ההתרחשות כולה לא ארכה אלא רגעים מספר, והצדיק שב אל מקומו בתוך העגלה. שם פנה אליו בנו, רבי דוד, ובדחילו ורחימו ביקש לדעת את פשר הטלת הרובל והדברים העלומים שהשמיע אביו.

פניו של הצדיק התעננו. "לפני זמן רב", פתח ואמר, "פקד את חדרי יהודי אחד. הוא היה בעל עבירה גדול, שבאמתחתו חטאים רבים. כשהתעוררו בלבו רגשות חרטה והחליט לשנות את דרכו, בא אליי לבקשני שאציע לו דרך תשובה ותיקון. הוא הניח לפניי רובל אחד, פדיון נפש.

"למרבה הצער", הוסיף וסיפר רבי מרדכי לבנו, "האיש לא מילא את ההוראות שנתתי לו. להפך, הוא כשל שוב

"אין מה לעשות!", נשמעה הקריאה ממושב העגלון. פניו האדומות ממאמץ השתרבבו פנימה אל העגלה. אותות הסערה המשתוללת נראו עליהן היטב. גלידי קרח דבקו בזיפי זקנו, והבל נשימותיו המאומצות העיד על הכפור השורר בחוץ.

"אי אפשר להתקדם", חזר ואמר לשני הנוסעים. "עשית כל שביכולתי, אבל הסוסים... תש כוחם. הם פשוט אינם מסוגלים."

כבר ביציאתם לדרך התקדרו העננים ברקיע. ארובות השמים נפתחו, וגשמי זעף הומטרו על העגלה. אט אט נעשתה הדרך בוצית, והסוסים התקשו לפלס בה את דרכם. קשיי המסע החלישו את הבהמות האיתנות, ולבסוף כשלו ונעצרו על מקומן. גם צליפות השוט על גבן לא גרמו להן לזוז קדימה.

הנוסעים בעגלה היו הצדיק רבי מרדכי מצ'רנוביל ובנו רבי דוד, שנדרשו לצאת לנסיעה דחופה ובלתי ניתנת לדחייה.

העצירה הפתאומית העלתה את מפלס הדאגה בעגלות הסמוכות, שבהן ישבו מלווייו של הצדיק. הכול יצאו החוצה וביקשו לטכס עצה כיצד להמשיך במסע. מבטים מודאגים נישאו מערבה, לעבר השמש הנוטה לשקוע, ואז לעבר הסוסים המותשים.

"אי אפשר להתקדם", חזר העגלון על דבריו בייאוש. החסידים ביקשו לגשת אל העגלה כדי לדון עם רבם על הדרך להתמודד עם התקלה החמורה, אך אז הבחינו ברבי מרדכי ובנו שקועים בשרעפים. מייד נסוגו לאחור ברתיעה, והמתינו להתפתחויות.

את שהתרחש ברגעים הבאים – איש מהם לא שיער.

ארוכות התכנס הבן במחשבותיו, ואז התלהט מבטו, והוא פנה אל אביו נרעש ואמר: "במחילה מכבודך, אבי מורי, אך אילו הייתי במקומך – נוהג הייתי בדרך אחרת. אילו יהודי היה נותן לי רובל, הייתי נכנס בעצמי לתוך הבוץ ובלבד שאצליח להוציאו ממנו!".

חיוך עלה על פניו של רבי מרדכי, והוא נשא מבט אוהב לבנו. "רואה הנני שדרכך תהיה שונה משלי", אמר. "אף שאינני סבור כמוך, אם רצונך לסייע לאיש הזה – באפשרותך ליטול זאת על כתפך", הוסיף.

בו במקום נענה רבי דוד ואמר: "בחפץ לב מקבל אני את המשימה על כתפיי. אעשה כל שבכוחי לסייע ליהודי מסכן זה, אף על פי שלא קיבלתי מידו את הרובל".
אך יצאו הדברים מפיו והסוסים פתחו במרוצה קלילה, כאילו היתה האדמה יבשה ומישורית...

(על-פי 'אדמו"רי טשרנוביל')

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

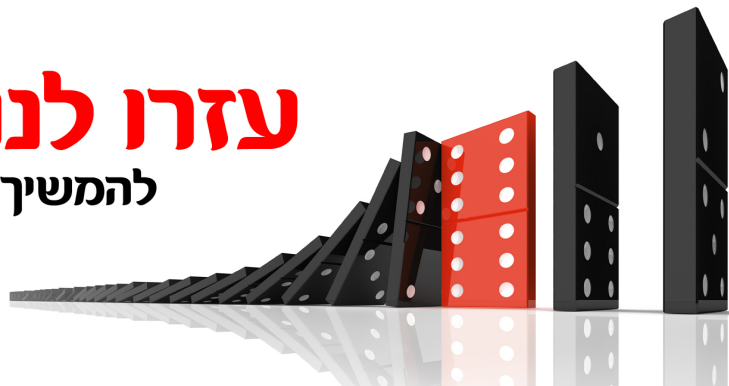
ושוב, וכילה את חייו במעידות חוזרות ונשנות. יצרו הרע, שטמן לו מלכודות ופיתויים, היטהו מדרך התורה והמצוות. לבסוף החזיר את נשמתו בלי שתיקן את מעשיו.

"בבית דין של מעלה", המשיך רבי מרדכי, "נשפט אותו יהודי במידת הדין. הלוא כבר עמד על חומרת מעשיו ונזדמן לו פתח תשובה, ובכל זאת בחר להוסיף לחטוא. בבושת פנים נשלח האיש להתגלגל בעולם הזה, כדי לכפר על מעשיו הרעים.

"עתה נקרתה נשמתו של היהודי הזה בדרכי, ולא הניחה לי לעבור, בדרישה שאסייע לה להיחלץ ממצבה הנואש. היהודי הזכיר לי את הרובל שנתן לי, ותבע את תמורת כספו. החלטתי אפוא להשיב לו את הרובל, ובלבד שיניח לי להמשיך בדרכי".

סיים הצדיק את סיפורו, ופניו של בנו התכרכמו. דקות

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת נח

תיבת נח

הקב”ה רואה ”כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ” ומחליט להביא מבול אשר ישמיד את כל היצורים שעל פני האדמה. הוא מצוה את נח (דור עשירי למין האנושי), הצדיק והתמים היחיד בדורו, לבנות תיבה באמצעותה יינצלו, הוא ובני ביתו וכן נציגים מכל המינים שבעולם החי, מן השיטפון שעומד לשטוף את העולם.

התיבה, כך מצוה ה’, תבנה תאים תאים מעצי גופר, ותצופה בזפת למניעת חדירת מים מבית ומחוץ. אורכה שלוש מאות אמה, רוחבה חמישים אמה וגובהה שלוש אמה (אמה = כחצי מטר). מבנה התיבה הולך וצר כלפי מעלה ומסתיים בגג ששטחו אמה על אמה.

לתיבה תהיינה שלוש קומות, חלון אחד ופתח כניסה בצידה. הקומה העליונה למגורי אדם, האמצעית לבעלי החיים והתחתונה לאיסוף הפסולת.

ה’ מצוה את נח להכניס אל התיבה שבע מכל מין מהבהמות הטהורות, וכן די מזון שיספיק לשהות ממושכת בתיבה הסגורה.

נח והנלווים אליו נכנסים לתיבה

כדי לאפשר לאנשי הדור החוטא אולי יתעורר מי מהם בינתיים וישוב בתשובה, מתמשכת בניית התיבה לעיני הבריות על פני 120 שנה. אולם אנשי הדור כלל אינם שועים לאזהרותיו של נח ואף מלגלים על התעסקותו בבניית התיבה הגדולה.

שבעה ימים לפני המבול, שוב קורא האלוקים לנח ומצוה עליו להתארגן לכניסה לתיבה. בגיל 600, מלווה באשתו, בבניו ובכלותיו, מתייצב נח לצד התיבה שבנה ומקבל את פני כל בעלי החיים המגיעים מעצמם בדרך נס אל התיבה. מן הבהמה, החיה והעוף הטהורים מגיעים שבעה שבעה מכל מין – זכר ונקבה, ומבעלי החיים שאינם טהורים שניים מכל מין.

ביום שבעה עשר לחודש מרחשון, בשנת 1,656 לבריאת העולם, מתחיל המבול.

מי המבול

מבול ירידת הגשמים שנמשך ברציפות ארבעים יום, נושא את התיבה מעלה מעלה על פני המים ההולכים וגובהים. גם לאחר שפוסקים גשמי המבול, ממשיכים עדיין מי התהום לנבוע עד אשר מכסים הם חמש עשרה אמות מעל ההר הגבוה ביותר. במשך זמן זה נכחדים כל היצורים שעל פני האדמה, מלבד הדגים.

בתום מאה וחמישים ימי המבול והצפת מי התהום, מתחיל תהליך ירידת המים. אט אט יורדים הם עד אשר נחה התיבה על ראש הר אררט. בחלוף ארבעים יום נוספים פותח נח לראשונה את חלון התיבה ושולח בעדו את העורב החוצה, לבדוק האם ניתן כבר לצאת מן התיבה. אלא שהעורב חוזר מייד. שבעה ימים לאחר מכן שולח נח את היונה, אך גם היא חוזרת. הוא ממתין שבעה ימים נוספים ושולח את היונה בפעם השנייה. הפעם

נח מאריך ימים וחי עד גיל 950 שנה.

שלשלת צאצאי נח ובניו

כאן מפרטת התורה בקצרה את השתלשלות הדורות שיצאו מנח ובניו ומזכירה את העמים שנתהוו וקמו מהם.

מרידת דור הפלגה

במהלך כאלף השנים שלאחר המבול, אף שמתרבים בני המין האנושי, עדיין מרוכזים כולם בבקעת שנוער ומדברים שפה אחת.

ברבות השנים מורדים בני האדם בקב"ה ומקימים מגדל אשר יגיע עד השמים. מבנה אדיר זה יהווה (לפי הבנתם) מקור עוצמה אנושי כתחליף לאלוקות. ה' מונע מהם את מימוש כוונתם, ומבלבל שפתם לשפות שונות על מנת לשבש ולהחליש אחדותם. כתוצאה מכך נפוצים בני האדם מתוך מחלוקות ומריבות לאזורי מחיה נפרדים ומרוחקים זה מזה.

על שם פילוגם ופיזורם נקראים הם 'דור הפלגה', והמקום בו נבללה שפתם נקרא 'בבל'.

עשר דורות מנח עד אברהם אבינו

לאחר סיפור מעשה דור הפלגה ועונשו, ממשיכה התורה ומפרטת את תולדות עשרת הדורות שיצאו מנח. למן שם בן נח ועד לידת אברהם אבינו (באותם ימים היה שמו עדיין אברם). אברם בן תרח נושא לאשה את שרי (הלא היא שרה אמנו... מדברי חז"ל במדרשים אנו למדים פרטים נוספים רבים אודות חיי אברהם: תחילתם תהיה וחיפוש עד שבא להכרה בא-ל אחד, והמשכם מאבק באלילות והפצת שם ה' בעולם).

בסוף הפרשה מסופר אודות יציאת תרח ומשפחתו (בתוכם בנו אברם ואשתו שרי וכן לוט נכדו) מאור כשדים אל ארץ כנען. בהיותם בדרך, מת תרח בחרן והוא בן 205.

מתמהמהת היא, ובשובה לעת ערב עם עלה זית בפיה אל התיבה, מבין נח כי אכן כלו המים. לאחר שבעה ימים נוספים, כאשר שולח הוא שוב את היונה, מוצאת היא הפעם מדרך לרגליה ואינה שבה עוד.

עתה מסיר נח את מכסה התיבה ורואה במו עיניו כי אכן יבשו פני האדמה.

היציאה מן התיבה

ה' מצוה את נח לצאת מן התיבה, הוא ומשפחתו וכל בעלי החיים שהסתופפו בה, על מנת שיתפזרו על פני כל הארץ ויקיימו את העולם מחדש.

בצאתו מן התיבה, בונה נח מזבח ומעלה עליו קרבנות לה' מבעלי החיים הטהורים. קרבנותיו מתקבלים לרצון לפני האלוקים.

עתה מודיעו ה' ומבטיחו אשר גם אם ישובו בני האדם לכסלם ויוסיפו להשחית דרכם, לא יביא עוד מבול וכליה על העולם. כסימן להבטחתו זו נותן האלוקים את אות הקשת בענן.

ה' מברך את בני נח בצאצאים, אשר יפרו וירבו גם הם על פני האדמה, ומתיר להם אכילת בשר בעלי החיים (אך אוסר את האכילה מבושרם בעודם חיים). כמו כן, באותה שעה, נאסרת הריגת אדם על כל בני נח.

נח מתגולל בשכרותו

נח מגדל ענבים ומגלה את טעמו המשובח של היין ושותה ממנו לשוכרה. בראות חם, בנו הרשע, את אביו מתגולל בשכרותו באהלו כשהוא ערום, ממחר הוא לספר זאת לאחיו. שם ויפת, הסולדים מגסותו של אחיהם, נוטלים בגד ונכנסים אל האוהל בהליכה לאחור על מנת לכסות את אביהם מבלי לראותו במערומו.

כשמקיץ נח מיינו ומבין את אשר התרחש, מקלל הוא נמרצות את חם ומברך את שם ואת יפת.

מבול חיובי

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

הארץ? מדוע נשבע הקב"ה ש"לא יהיה עוד מבול לשחת הארץ", שבועה השוללת, בעומק הדברים, גם את המבול במשמעותו הרוחנית?

התשובה היא, שהמבול מייצג את השלימות של העולם כפי שהוא לעצמו, אך לא את שלימותו מצד רצון ה'. הקב"ה רוצה דוקא ב"יבשה הארץ", בהיווצרות ה'יבשה', המסמלת את תחושת העצמאות של העולם. הוא רוצה שהעולם יורגש כמציאות בפני עצמה, ודוקא מתוך המצב הזה יגיע העולם להכרה האלוקית. הארץ צריכה להיות ארץ ולא ים, אלא שעליה להגיע להתעלות רוחנית, עד לדרגת "כמים לים מכסים".

עלייה שלאחר ירידה

שתי דרגות אלה קיימות גם בתורה עצמה. יש התורה כפי שהיא בבחינת 'מי המבול' – התורה העליונה, הרוחנית, שלמעלה מהתלבשות בעולם הזה; ויש התורה כפי שהיא בבחינת 'יבשה הארץ' – התורה שנתלבשה במושגי העולם הגשמי.

התורה שנתלבשה בענייני העולם היא לכאורה בדרגה נחותה מהתורה העליונה, אולם ירידה זו היא המביאה את השלימות הגדולה ביותר, כפי שמוכח מהידוע, שפסיקת ההלכה היא דוקא בעולם הזה הגשמי ולא בעולמות העליונים הרוחניים. דוקא בני אדם גשמיים, הלומדים את התורה במושגים גשמיים, הם הפוסקים את ההלכה וקובעים את ההכרעה בשביל כל העולמות העליונים.

זה כוחה של העלייה שבאה לאחר הירידה, שדוקא היא מגיעה לדרגה העליונה ביותר, עד לעלייה של זמן הגאולה, כשהארץ כולה תימלא דעה את ה' "כמים לים מכסים".

"ובחודש השני... יבשה הארץ" (בראשית ח, יד)

כלל יסודי בהבנת התורה קובע, שבתורה יש רבדים שונים. יש הרובד החיצוני כפי שהתורה מובנת בפשטות, ויש רבדים עמוקים ביותר, כפי שהתורה נתפסת בעולמות הרוחניים העליונים. גם בסיפורי התורה יש שילוב זה בין הרבדים השונים: יש המשמעות הפשוטה של הדברים ושל האירועים המסופרים בתורה ויש המשמעות הפנימית והנסתרת יותר.

בדרך זו יש ללמוד גם את סיפור המבול: במובנו הפשוט, זה היה עונש שהוטל על דור המבול. העולם הושחת ולכן הוצף במים וכל היקום נמחה מעל פני האדמה. אך בעומק הדברים, המבול רומז למצב עילאי של העולם, שבו הוא טובל כולו ב'מי הדעת'.

אפוף במי הדעת

מצבו של העולם בימי המבול רומז למצבו הראשוני, שבו הוא אפוף כולו בחכמה האלוקית (המסומלת במים). במצב זה אין לעולם מציאות משל עצמו, אלא כל כולו טבול בתוך ההווה האלוקית ונעשה חלק ממנה.

זו למעשה האמת של הבריאה, שאין לה מציאות משל עצמה, ושכל קיומה נובע מהכוח האלוקי. למדרגה זו יגיע העולם בימות המשיח, שאז יקויים הייעוד: "ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים" – העולם כולו יטבול בתוך הדעת האלוקית, ממש כשם שמי הים מכסים על כל אשר בו.

מעלת היבשה

לאור זאת נשאלת השאלה, מדוע אין המבול מוצג כמצב השלם של הבריאה, אלא כמצב זמני, שאחריו "יבשה

(מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך ל')

פרשת נח כמבוא למרחשוון

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

התיבה". ה'תיבה' רומזת לתיבות התורה והתפילה, ועל האדם להיכנס לתוך אותיות התורה והתפילה, ולהיות מוגן באמצעותן משיטפון ה'מבול' שבחוץ. זו הדרגה שבה אנו שרויים בחודש תשרי, וכפי שהזוהר מפרש (ורבנו הזקן מבאר), שהפסוק "ותנח התיבה בחודש השביעי" רומז לחודש תשרי, החודש השביעי.

אבל המטרה אינה במבול עצמו ובשהייה בתוך ה'תיבה', אלא דוקא ביציאה מן ה'תיבה' לעולם. התכלית היא שגם כשעוסקים בעניני העולם יעמוד האדם באותה דרגה כבתוך ה'תיבה'. זה עניינו של חודש מרחשוון.

להחדיר את האור

אפשר לקשר זאת להשוואה שמופיעה בספרים בין המבול למקווה טהרה. כשם שהמקווה מטהר, כך המבול טיהר את העולם. אולם הרמב"ם אומר, שגמר הטהרה אינו בשעה שנמצאים בתוך המקווה, אלא כאשר יוצאים ממנו. כלומר, המטרה היא שטהרת המקווה תהיה ניכרת על האדם גם לאחר צאתו ממנו.

כך גם המטרה של "בוא אל התיבה" – הכניסה לתוך תיבות התורה והתפילה – היא דוקא ב"צא מן התיבה". יהודי נדרש לצאת מחומת ההגנה של ה'תיבה' אל העולם, ולעמוד גם אז באותה דרגה רוחנית כמו בשעת התורה והתפילה, ויתרה מזו – להחדיר את אור התורה והתפילה גם לעניני העולם הגשמיים.

(מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך א')

בתוך עולם המוצף כולו במים שטה לה תיבה, שיושביה מוגנים מפני השיטפון והסערה. העולם כולו אינו מתפקד. המזלות אינם נעים במסלוליהם. תיאור זה, שעליו מספרת פרשת נח, מנוגד לחלוטין לחיי שגרה, שמתנהלים בתוך מסגרות העולם הרגילות.

תקופה מעין זו, בלוח השנה היהודי, היתה בחודש תשרי. זה זמן שבו אנו מתעלים מחיי החולין והשגרה ומתעלים לעולם עליון ורוחני. חגי תשרי ומועדיו מרוממים את האדם מעבודת ה' הרגילה, לעבודה של מסירות נפש, שבמהותה היא למעלה מהעולם.

התכלית לצאת

לפי זה היה מן הראוי שפרשת נח תיקרא בחודש תשרי, שכן תוכנה מתאים לעניינו של חודש זה, שבו מתעלים מעל חיי העולם השגורתיים. מדוע נקראת הפרשת דוקא בחודש מרחשוון, שמייצג את העבודה השגרתית, בתוך מסגרות העולם הרגילות?

אלא ההדגשה העיקרית היא בפסוק "צא מן התיבה". אמנם, השהייה בתוך התיבה היא דבר נעלה ונשגב, ומסירות נפש היא דרגה עליונה ונפלאה, אבל התכלית היא להביא את האור הזה אל תוך המציאות הרגילה, שגם בחיי היום יום הרגילים תורגש אותה תנועה של מסירות נפש.

להיכנס ל'תיבה'

חודש תשרי הוא בדוגמת השהייה בתיבה. אכן, יש זמנים שעל האדם להיכנס ל'תיבה', על פי הציווי "בוא אל

חסידות על הפרשה נח

רבים' של עסקי הפרנסה ישטפו אותו.

(מתוך 'ליקוטי שיחות', כרך א')

צדיק בכל דרכיו "נח איש צדיק תמים היה בדורותיו"

צדיק - צדקתו בקיום רצון ה' יתברך היתה באופן
דתמים - בתמימות ובשלימות, במשך כל היום, לא רק
בשעה שלמד והתפלל אלא גם בשעה שאכל ושתה וכו'.

(משיחת הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו)

כשמתמקדים בעיקר מתעלה גם הטפל "בוא אתה וכל ביתך אל התיבה"

הפירוש ב'לבוא' אל תיבות התורה והתפילה הוא -
ידיעה ברורה ומוחלטת שהעיקר הוא תורה ותפילה,
ואילו כל שאר עניני האדם הגשמיים (כדוגמת פרנסה)
טפלים ומשניים.

בשעה שהכרה זו קבועה בנפש האדם - אזי גם
העיסוק הטפל והמשני עצמו נהפך להיות חלק מעבודת
הבורא (או על כל פנים אמצעי לה), ואין חשש שה'מים

The screenshot shows the website interface with a navigation menu at the top. The main content area features a large video player with a play button and a thumbnail of a man with a beard. Below the player is a grid of smaller video thumbnails, each with a title and a play button. A QR code is visible on the right side of the page. The website's logo and name are also present.

התחדשנו!

בוטאו לבקר

באתר המשודרג

www.tanyaor.com

באתר ביו-טיוב ובפייסבוק:
שידורים חיים, שיעורים וניגונים

סדר התנ"ך

עזרה ראשונה לנפוש

תניא
מודעות
עצמית
ביהדות

YouTube f

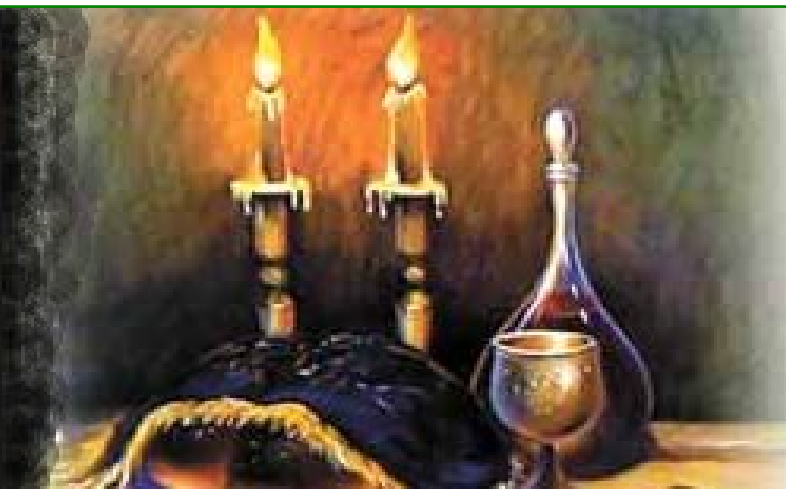
שבת שלום וחורף בריא!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
ליקוט רעיונות, עיצוב ועימוד: חי דמארי
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:27	16:14	י-ם
17:28	16:28	ת"א
17:27	16:19	חיפה
17:29	16:22	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון